

Ая

Валентин Чемерис

...Звідки ВОНО переді мною з'явилося, та ще в закритому приміщенні — не знаю. Не бачив. А фантазувати заднім числом не буду. Наче вигулькнуло з нічого. З нізвідки. З простору. Нечутно, німо — навіть повітря не хитнулося. Тільки запахло враз чимось свіжим-свіжим, небесним, неземним. Потім мовби легенько війнуло на мене свіжістю. Тим подувом ВОНО й привернуло до себе мою увагу.

Забув сказати: була велика злива, гриміло. Ми стояли на перегоні, як потім я дізнався, у локомотива від замикання перегоріли запобіжники. Товариш мій пішов до машиніста дізнатися, в чому річ, чому ми стоїмо, а я тим часом і "поспілкувався" з НИМ... Щоправда, це я потім назвав ЙОГО про себе АЯ — аномальне явище. Так, здається, називаються нерозгадані атмосферні явища. Принаймні є така думка, що подібні явища — атмосферного походження, а не, наприклад, штучного. Хоч спершу я було вирішив, що переді мною НЛО, — зараз про нього стільки пишуть та говорять. Потім інша думка майнула: а раптом це — кульова блискавка? А вже після того й назвав його про себе АЯ — так мені сподобалось його називати. АЯ — наче жіноче ім'я, гарне і трохи загадково-незвичне.

Отож, ВОНО з'явилося у вагоні несподівано і наче нізвідки. Виникло десь на висоті приблизно з метр від підлоги. Злегка похиталося, мабуть, привертаючи мою увагу, і трохи наблизилось до мене — теж приблизно на метрову відстань. А я непорушно сидів і дивився на НЬОГО. Страху не мав, його чомусь взагалі не було, хоч я і не з хоробрих. Навпаки, я роздивлявся ЙОГО з великою цікавістю і приязню. Чому з приязню? Ну, відчуття в мене було таке, що переді мною ЩОСЬ своє, рідне, і зла ВОНО мені чи кривди ніколи не заподіє. А ВОНО стояло (чи висіло в повітрі) і злегка похитувалося з боку в бік. Я мав таке відчуття, що ВОНО мене розглядає. Теж з цікавістю. І взаємною приязню. А може, й вивчає мене. За формою і розмірами ВОНО було завбільшки з середню азіатську диню. Навіть кольором схоже — світло-оранжове, злегка жовтувате, з ореолом якоїсь енергії, що світилася. І здавалось мені, що я бачу, як у НЬОМУ, ЙОГО середині "бігають атоми". А ще мав таке відчуття, ЩО ВОНО мислить. І не просто мислить, а намагається вступити зі мною в контакт. Щось каже мені на своїй незбагненній мові. І навіть злегка примхливо дивується, що я не можу нічого збагнути. Все, мовляв, так просто, а я...

Наше "спілкування" тривало секунд з п'ятнадцять, хоч вони й видались мені значно довшим часовим відрізком. Потім ВОНО, прощаючись, хитнулося, з лагідністю "подивилось" на мене (це я відчув усім своїм єством) і зигзагами попливло — німо й безгучно. У вагоні була чавунна пічка (типу "буржуйки", з трубою, що виведена на дах вагону, взимку супроводжувачі вантажів грілися біля неї), ВОНО й попливло до пічки, до піддувала. Але в глибині піддувала — це я добре знав — було щільно закрите металевою заслінкою з дірочками — розміром до п'яти міліметрів у діаметрі. Тому в

пічку могло проникнути хіба що повітря, але аж ніяк не куля завбільшки з диню. І коли АЯ зникло в піддувалі, я став напружено чекати — що зараз буде? Та й навіщо ВОНО туди полізло? Роздивитися? Чи затіяло зі мною гру в жмурки-ховки?

Я почекав з хвилину, а тоді, нахилившись вперед, витягуючи шию, почав здалеку і обережно зазирати в піддувало. Остерігався вибуху. Думав: стукнеться ВОНО об заслінку і... Але вибуху не сталося. Повагавшись, я все ж таки обережно заглянув у піддувало і... І нічого там не побачив. Крім жменьки старого попелу, що зберігався на колісниках ще з минулої зими. Я — ближче. Ще ближче... Вже й носа у піддувало сунув — нічого. Металева заслінка на місці, як стояла, так і стоїть, а ЙОГО немає. Невже полетіло? Невже через заслінку з крихітними міліметровими дірочками? Дивно. А попіл як був злеглий, таким і залишився — жодна пилинка його не ворухнулась і не злетіла в повітря. Зникло ВОНО без жодного звуку, поруху чи якихось інших змін. Наче крізь метал просочилося — протекло.

А у вагоні озоном запахло, як ото після грози буває. І обидно мені чомусь зробилося. Наче дива чекав незвичайного, а його й не сталося. Наче мене, як ото дитину, цяцькою поманили-поманили і не дали. От і все. Боюсь, що я вас розчарував, адже після зустрічі з АЯ зі мною нічого не відбулося. Яким я був, таким і zostався — не порозумнів, але й дурнішим не став. Не захворів, хоча й не поздоровішав. Але... Звідтоді, згадуючи свою миттєву зустріч з АЯ, не можу ЙОГО (а може, її?) забути. І все мені здається, що АЯ щось говорило до мене, щебетало на своїй незбагненній мові. І дивувалося, що я не можу ЙОГО втямити. І часто бачу АЯ перед внутрішнім зором, бачу, як ВОНА (таки ВОНА, переконую себе), злегка похитуючись, з цікавістю і приязню мене роздивляється... І наче любов у мене до НЕЇ з'явилася. Така любов, що хотілося б у НІЙ розчинитися, стати часткою її, бо ВОНА мені нині рідна, як рідною буває сама Природа. Я люблю її і готовий їй служити. І — хто знає, хто знає — може, й служу. Хоча б тим, що розповідаю оце вам про НЕЇ.

З того дня мені мовби легше стало жити. В душі незнаний раніше спокій поселився, сум'яття, вічне невдоволення, нидіння світом і собою геть зникли. Я наче якусь таїну збагнув і відкрив для себе. І тихе щастя — звідки воно взялося? — завжди зі мною. Скажете, що в старого, самотнього чоловіка просто фантазія розгулялась? Можливо. Але давайте поміркуємо: що таке фантазія? Це — очі нашої душі, ті очі, якими душа бачить незнане, те, що хоч і невидиме і невідоме нам, але насправді існує — хоч ми про нього нічого й не знаємо. Існує у просторі, у недосяжній для нас далині Матері-Природи. А може, і Всесвіту. Адже людина і Всесвіт взаємопов'язані, конечно і безконечно там єдине і нерозривно ціле. І життєво важливе для нас, людей. Тільки ніколи не треба вносити у фантазію свою логіку, формули, знання і свої, суто людські поняття, стереотипи чи й хибні переконання, що такого-то і такого-то, мовляв, бути не може, що таке-то і таке-то, мовляв, суперечить законам фізики. Гай-гай, чи хоч знаємо ми насправді закони фізики, а чи тільки дешицу з них? А закони Природи? Всесвіту? Чи є тим законам взагалі де-небудь межа? ТАМ — своя логіка, свої формули, своє пізнання, свої закони, ТАМ — своє життя, свої виміри добра і зла, своя мова — нам

незбагненна. Це треба нарешті зрозуміти, збагнути душею і душею ж сприйняти. Бо тільки після цього людина може злитися з природою і Всесвітом, скласти з ним єдине ціле — як то й повинно бути. І не треба намагатися будь-що розгадати всі таємниці Природи. Вона, Природа — Мати Наша, — а розгадувати і тим більше вивчати Матір Свою та її таємниці — дітям не годиться. Це, зрештою, просто аморально. І можливо, й небезпечно. Для нас же самих, нерозумних дітей Матері-Природи.

Що я вам ще хочу сказати? Після того випадку у вагоні, після того грозового і дощового дня, коли я зустрів її, свою АЮ, я наче змінився. На старості літ, що дивно. Не все у житті, як ви знаєте, гладко. Буває, в транспорті чи в магазині в черзі, чи ще де-небудь штовхнуть мене чи й образять. (Старих людей у нас, на жаль, не дуже шанують). Спалахне в мені обида чи й гнів. Ну ж, думаю, я ж тобі з-зар-раз ур-ріжу!.. І неодмінно в ту мить перед внутрішнім моїм зором виникне АЯ... Злегка похитуючись, ВОНА довірливо й приязно-лагідно на мене "дивиться", як не кажучи: будь добрішим... Навчися людям прощати їхні невірні похибки... І я відчуваю, як від того видива перед моїм внутрішнім зором, від моєї Аї, вщухає у мені спалах гніву, влягається дратівливість, бажання кому-небудь дозолити. Я посміхаюся, і навколо мене теж посміхаються. "АЮ, — шепочу я, — спасибі, що тизі мною, і не залишаєш мене самотнім ніколи..." І на душі в мене стає затишно і добре. Наче я щойно виконав свій найважливіший обов'язок перед людством. І наче пахне мені чимось свіжим-свіжим, небесним, неземним... Тільки ви вже не подумайте, будьте ласкаві, що старий, мовляв, розфантазувався. Просто я такий уже вдався.